

## شیوع کریپتوسپوریدیوم در کودکان مبتلا به گاستروآنتریت بسته در بیمارستان های اردبیل

بهنام محمدی قلعه بین<sup>۱</sup>، دکتر اسماعیل فلاح<sup>۲</sup>، دکتر محمد اصغرزاده<sup>۳</sup>، دکتر عبدالحسن کاظمی<sup>۴</sup>، دکتر احمد دریانی<sup>۵</sup>، فیروز امانی<sup>۶</sup>، سعیده امانی<sup>۷</sup>، مینا آفازاده<sup>۸</sup>، رسول عبدالله<sup>۹</sup>، روح‌الله عرب<sup>۱۰</sup>

نویسنده مسئول: فوق لیسانس انگل شناسی گروه علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

E-mail: b\_mohammadighalehbin@yahoo.com

<sup>۱</sup> دانشیار انگل شناسی <sup>۲</sup> دانشیار بیولوژی سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی تبریز <sup>۳</sup> استادیار انگل شناسی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

<sup>۴</sup> مریم آمار <sup>۵</sup> دانشجوی علوم آزمایشگاهی <sup>۶</sup> دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

### چکیده

**زمینه و هدف:** کریپتوسپوریدیوم یک انگل داخل سلولی-خارج سیتوپلاسمی است که در ۲۰ سال اخیر عنوان یک عامل بیماری‌زای انسانی مهم مورد توجه قرار گرفته است. آلودگی به این انگل می‌تواند از طریق آب و غذای آلوده به مدفوع و یا از طریق تماس حیوان با انسان و یا انسان با انسان صورت گیرد. در افرادی که دارای سیستم ایمنی ضعیفی هستند علائم ایجاد شده توسط این انگل مانند ضعف و ناتوانی، اسهال شبه وبا، اسپاسم های شدید شکمی، تب پایین، کاهش وزن و بی اشتیاکی، بسیار شدید است. از آنجایی که تا کنون مطالعه‌ای درباره کریپتوسپوریدیوزیس انجام نشده بود مطالعه حاضر با هدف بررسی شیوع آن در بین کودکان بسته در بیمارستان های اردبیل طراحی و اجرا گردید.

**روش کار:** این مطالعه یک بررسی توصیفی-تحلیلی بود که از تابستان ۱۳۸۳ تا بهار ۱۳۸۴ روی ۳۷۱ کودک که در بیمارستان های سبلان و علی اصغر (ع) اردبیل بسته بودند انجام پذیرفت. برای هر فرد یک پرسشنامه تکمیل شد. نمونه های مدفوع به روش فرم-اتر تغليظ شده و به روش زیل - نلسون تغییر یافته رنگ آمیزی شدند. نتایج توسط آزمون آماری مجذور کای و در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۱ تجزیه و تحلیل شدند.

**یافته ها:** ۳۷۱ نمونه مدفوع از ۳۷۱ کودک مبتلا به اسهال تحت آزمایش قرار گرفت. اووسیت های کریپتوسپوریدیوم در ۱۵ نمونه از ۳۷۱ نمونه مورد بررسی شناسایی شدند و میزان شیوع ۴/۴٪ به دست آمد. در بیمارانی که آلوده بودند، ۷/۶۶٪ در رده سنی ۶ تا ۲۴ ماه، ۲۰٪ در رده سنی ۲۵ تا ۴۸ ماه و ۱۳/۳٪ در رده سنی بین ۴۹ تا ۷۲ ماه قرار داشتند.

**نتیجه گیری:** از آنجایی که میزان شیوع کریپتوسپوریدیوز در سن ۶-۲۴ ماه بیشتر بود، لزوم آموزش های بهداشتی برای مادران این گروه سنی بیشتر احساس می شود.

**واژه های کلیدی:** کریپتوسپوریدیوم، کریپتوسپوریدیوزیس، گاستروآنتریت

دریافت: ۸۴/۶/۵ اصلاح نهایی: ۱۴/۱۲/۲۰ پذیرش: ۱۴/۱۲/۲۰

است. گونه شایع آن در انسان کریپتوسپوریدیوم پارووم می باشد که به عنوان یک عامل بیماری‌زای مهم در بیماران دارای نقص سیستم ایمنی، افراد دچار سرطان و افراد مبتلا به ایدز در سرتاسر جهان شناخته شده است [۱-۴]. آلودگی به این انگل می‌تواند از

### مقدمه

کریپتوسپوریدیوم به عنوان انگل داخل سلولی-خارج سیتوپلاسمی که طیف وسیعی از جانداران مهره دار را مبتلا می سازد از دو دهه پیش به عنوان یک پاتogen روده ای مهم در انسان مورد توجه قرار گرفته